

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2577

Vragen van het lid **Dekker-Abulaziz** (D66) aan Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht dat de politie meekeek in chatgroepen van Extinction Rebellion* (ingezonden 23 maart 2023).

Antwoord van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 12 mei 2023).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat de politie meekeek in chatgroepen van Extinction Rebellion?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u toelichten of de beschreven methodiek, het infiltreren in chatgroepen, vaker wordt gebruikt bij demonstraties? Zo nee, kunt u toelichten in hoeverre een demonstratie van andere belangengroepen waar strafbare feiten worden gepleegd, verschilt van de demonstratie van Extinction Rebellion?

Antwoord 2

Het meekijken in chatgroepen wordt toegepast in diverse online groepen, afhankelijk van de te verwachten ernstige verstoring van de openbare orde en/ of het plegen van misdrijven. Het behoort tot de taak van de politie om dit te kunnen signaleren en vervolgens te kunnen optreden. Uiteraard dient dit te geschieden binnen de wettelijke kaders en met inachtneming van proportionaliteit en subsidiariteit.

Vraag 3

Kunt u reageren op het commentaar van Amnesty International?

Antwoord 3

Amnesty International heeft aangegeven dat de politie de vreedzaamheid van de demonstratie niet als uitgangspunt neemt en demonstranten ziet als een potentieel risico. Voorop staat dat het demonstratierecht in ons land een

¹ Politie keek heimelijk mee in chatgroepen van Extinction Rebellion – Investico (platform-investico.nl).

groot goed is en bescherming geniet. De politie heeft een belangrijke rol bij het handhaven van de openbare orde bij demonstraties met het oog op een ieders veiligheid. De politie treedt daarbij op onder het gezag van de burgemeester. Deze neemt de mogelijke inzet van de politie bij het handhaven van de openbare orde en veiligheid mee in de afweging bij het faciliteren van demonstraties. Om een juiste inschatting te maken welke maatregelen moeten worden genomen en hoeveel politie aanwezig moet zijn teneinde de veiligheid van demonstranten en anderen te kunnen waarborgen is informatie nodig. Bij de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde treedt de politie op onder het gezag van de officier van justitie. In beide kaders dienen wettelijke bevoegdheden op proportionele wijze en met in achtneming van de uitgangspunten van het grondwettelijk demonstratierecht te worden toegepast. De beoordeling daarvan in een concreet geval is aan de politie en het gezag.

Vraag 4 en 5

In hoeverre acht u deze maatregel doelmatig en proportioneel? Kunt u toelichten hoe de beslisboom om deze maatregel in te zetten verloopt? Wordt de Minister daar vooraf van op de hoogte gebracht?

Antwoord 4 en 5

Deze afweging wordt niet door mij gemaakt, maar door de politie onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Bij wie dit gezag berust en hoe dit wordt ingevuld verschilt per politietaak. Het gezag voor de handhaving van de openbare orde berust bij de burgemeester. Voor de rechtshandhaving is dit de officier van justitie. Binnen het wettelijk kader behorend bij de taak dienen wettelijke bevoegdheden (indien aanwezig) op proportionele wijze en met in achtneming van de uitgangspunten van het grondwettelijk demonstratierecht te worden toegepast. De beoordeling in het concrete geval is aan de politie en het gezag. De politie maakt hierbij gebruik van interne werkinstructies. Dit betreffen geen openbare documenten.